Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Cena pojedyńczego egzemplarza 15 gr

Gazeta Śląska

Organ Chrześcijańskiej Demokracji

KATOWICE, ULICA MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO Nr. 43 — TELEFON KATOWICE 260

Nr. 28 | Katowice, środa, 10 października 1928 r. | Rok I.

Prawa ustawodawcze Sejmu śląskiego.

Dalszemi prawami Sejmu Sl. są prawa ustawodawcze przeciwko lichwie, tudzież ustawodawstwo zmierzające do ukrócenia spekulacji na każdem polu, jak spekulacja nieruchomościami, towarami, mieszkaniami i. t. p.

Odpowiednio do tych praw Sejm Śl., szczególnie w pierwszych latach wydał cały szereg uchwał, dotyczących cen na artykuły spożywcze. Również ustawy o ochronie lokatorów oraz ustawy o budownictwie mieszkaniowem są rezultatem zabiegów, mających na celu zmniejszenie nędzy mieszkaniowej.

Niemałe prawa posiada Sejm Śląski w dziedzinie ustawodawstwa o robotach publicznych, dokonywanych na koszt Skarbu Śląskiego. Dzięki temu wykonano na Śląsku cały szereg robót publicznych, jak budowę gmachów urzędowych, budowę dróg nowych i rozbudowę dróg starych, regulację rzek i potoków górskich i. t. p. prac.

Jedna z najważniejszych praw Sejmu Śl. to ustalanie rocznego budżetu śląskiego i zaciąganie pożyczek wojewódzkich. Ponieważ wszystkie wpływy z danin i opłat publicznych w Województwie Śląskiem wpływają do Skarbu Śląskiego, wpływy te są bardzo poważne - więc odpowiedni rozdział wydatków ma bardzo poważne znaczenie na życie gospodarcze na Śląsku. Im więcej sum idzie na inwestycje i roboty publiczne, tem w szybszem tempie rozwija się życie gospodarcze w Województwie Śląskiem.

Jakkolwiek możnaby mówić wiele o dotychczasowych niedomaganiach Sejmu Sl. mimo to, dzieląc roczne wydatki Województwa Śląskiego, Sejm Sl. wykonał przy tem wiele pożytecznej pracy.

Więc np. urzędnicy na Śląsku otrzymują 40 proc. większe pobory niż urzędnicy w reszcie państwa. Ruch budowlany na Śląsku, aczkolwiek jeszcze słaby, jest o kilkaset procent silniejszy niż w innych województwach, a podobnie ma się ze sprawą budowy dróg, regulacją rzek i budową kolei. Wydatki na opiekę socjalną, jak wsparcia dla bezrobotnych, rozdział żywności pomiędzy ludnością ubogą, podwyżka rent socjalnych i. t. p. sprawy jedynie dzięki autonomicznym finansom wojewódzkim mogły być tak należycie uwzględniane.

Zaciągnięta pożyczka amerykańska w wysokości 100 mil. zł. również tak łatwo dojść mogła do skutku jedynie dzięki autonomji Woj. Sl.

Natomiast ustawodawstwo podatkowe należy do Sejmu Rzeczypospolitej. Sejm Sląski ma jedynie prawo ustalenia na potrzeby Województwa Sląskiego dodatków do podatków bezpośrednich i to do wysokości 100 proc. podatków państwowych.

Pozatem na mocy przyznanego mu ustawodawstwa o zwalczaniu nędzy mieszkaniowej oraz zaopatrzeniu ubogich Sejm Sl. może nałożyć na obywateli specjalne opłaty.

Sprawy skarbowe i podatkowe są tak rozległą dziedziną, że omawianie ich w niniejszym artykule nie dałoby należytego oświetlenia działalności Sejmu Sl. w tej dziedzinie. Poruszymy więc je w osobnym artykule.

Natomiast ograniczone jest ustawodawstwo Sejmu Sląskiego w sprawach ubezpieczenia socjalnego i zaopatrzenia inwalidów wojennych. Ustawodawstwo to należało, względnie należy do kompetencji Sejmu Sląskiego, dopóki Sejm Rzeczypospolitej nie wyda takich ustaw socjalnych, któreby inwalidom śląskim gwarantowały conajmniej takie same renty, jakie im przysługiwały w dniu uchwalenia odnośnej ustawy przez Sejm Rzplitej.

Pod tym względem rozciągnięte zostały na obszar Wojew. Sl. ustawy państwowe o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i powstańczych oraz ustawa o ubezpieczeniu pracowników państwowych. Obie te ustawy państwowe przyznawały bowiem danym rentobiorcom większe, niż obowiązujące na Sląsku ustawy Sejmu Sl.

Sejm Sl. posiada więc jeszcze prawo ustawodawcze o kasach chorych, od nieszczęśliwych wypadków oraz o ubezpieczeniu od niemocy do pracy, jakoteż i na wypadek starości (ponad 60 lat życia). Kompetencja Sejmu Sl. w tych częściach ustawodawstwa socjalnego będzie istniała tak długo, dopóki nowe ustawy państwowe nie zapewnią interesowanym inwalidom względnie chorym lepszych rent.

Otóż tak w ogólnych zarysach przedstawia się prawo ustawodawcze Sejmu, Sl.

Jest to tak obszerny zakres działania ustawodawczego, że gdyby wszyscy posłowie należycie swój obowiązek spełniali, a w Sejmie tym była stała większość, to przy wielkiej inicjatywie wojewody możnaby naprawdę dla ludności i dla Państwa zrobić bardzo wiele

St. Janicki.

POWRÓT MARSZ. PIŁSUDSKIEGO DO KRAJU

W ubiegłą środę punktualnie o godz. 20 25 zajechał na peron główny dworca warszawskiego pociąg lwowski z salonką P. Marszałka Piłsudskiego. Na dworcu zgromadzili się członkowie Rządu z prezesem Rady Ministrów profesorem dr. Bartlem na czele, generalicja z pierwszym podsekretarzem stanu w M. S. Wojsk. gen. Konarzewskim na czele, członkowie korpusu dyplomatycznego z ambasadorem Larochem, szefowie misyj wojskowych zagranicznych, wielu posłów i senatorów, wojewoda Jaroszewicz, komendant miasta generał Rożen, komendant główny policji wojskowej płk. Jagrym - Maleszewski oraz liczni przedstawiciele stacjonujących w stolicy oddziałów wojskowych. Na peronie ustawiona była kompanja honorowa 36 p. p., z sztandarem i orkiestra. W chwili gdy pociąg zajechał na dworzec, orkiestra odegrała hymn narodowy. Pan Marszałek przeszedł przed frontem kompanji honorowej i przez salony recepcyjne dworca udał się do oczekującego automobilu. Tłumnie zebrana przed dworcem publiczność zgotowała P. Marszałkowi długotrwałą i żywiołową owację.

O KREDYT DŁUGOTERMINOWY.

W ciągu miesiąca października przybyć mają do Warszawy delegaci amerykańskich grup bankowych, które udzieliły Polsce pożyczki stabilizacyjnej. Celem ich przyjazdu do Polski jest kontynuowanie rozpoczętych w tym roku rokowań o stworzenie w Polsce Banku Centralnego, któryby w porozumieniu z wszystkiemi towarzystwami kredytowemi ziemskiemi w kraju zorganizował emisję długoterminowych obligacji. Projekt ogólny takiej instytucji przedłożyli delegaci amerykańscy zainteresowanym czynnikom w Warszawie. Projekt ten był rozpatrywany przez Min. Skarbu i ma się stać przedmiotem dalszych rokowań. W razie pomyślnego zakończenia rozmów grupy finansowe amerykańskie, interesujące się tem zagadnieniem zagwarantują ulokowanie odnośnych obligacji na rynku finansowym amerykańskim i europejskim.

Rokowaniami ze strony rządu kierować będzie dyr. Dep. Ministerstwa Skarbu, dr Barański.

Działalność Państwowego Banku Rolnego.

W ubiegłym tygodniu odbyło się pierwsze powakacyjne posiedzenie Rady Nadzorczej Państwowego Banku Rolnego pod przewodnictwem prezesa Banku p. Seweryna Ludwikiewicza. W posiedzeniu brał udział nowomianowany członek Rady Nadzorczej Państwowego Banku Rolnego b. poseł Antoni Anusz którego p. prezes Ludwikiewicz powitał na wstępie zebrania.

Rada Nadzorcza wysłuchała sprawozdania naczelnego dyrektora p. Staniszewskiego o działalności Banku za czas od 20,6 do 17,9 1928 r. Jak wynika ze sprawozdania. Bank rozwija się nadal w szybkiem tempie, zajmując dziś dominujące stanowisko w zakresie pomocy kredytowej dla rolnictwa. Ogólna suma bilansowa Banku wzrosła w okresie od 1 czerwca do 1 września r. b. o 87,636 tys. zł. do kwoty 602,759 tys. zł W tem samem czasie kredyty krótkoterminowe wzrosły o 26,5 milj. zł. (do sumy 210,560 tys. zł.), kredyty długoterminowe w 8 i 7 proc. w listach zastawnych o 29,2 milj. zł. (103,272 tys. zł.) pożyczki z funduszów administracyjnych o 17, milj.

zł. Prócz tego wydano pożyczek meljoracyjnych ze świeżo uruchomionego przez Bank w miesiącu lipcu kredytu meljoracyjnego w 7 proc. obligacjach na sumę 6,5 milj. zł. W pierwszej połowie września zaznaczył się dalszy wzrost stanu udzielonych przez Bank kredytów, szczególnie zaś pożyczek meljoracyjnych, które w ciągu ostatnich dwuch tygodni wzrosły o dalsze 2,1 milj. zł.

Ogólna suma przyznanych pożyczek długoterminowych w listach zastawnych na d. 1,9 r. b. wynosiła 172,327 tys. zł., a pożyczek melioracyjnych w 7 proc. w obligacjach na d. 11 września rb. 24,857,800 zł.

Rada Nadzorcza rozpatrywała dalej m. in. budżet nowootwartego oddziału w Katowicach, przyjęła do zatwierdzającej wiadomości uchwały Dyrekcji w sprawie organizacji i budowy Chłodni Portowej w Gdyni, oraz załatwiła szereg spraw bieżących i organizacyjnych.

Wzrost spożycia nafty w Polsce.

Polska znajduje się w tej szczęśliwej sytuacji, że całkowite zapotrzebowanie rynku wewnętrznego na naftę i jej przetwory jest pakrywane z własnej produkcji, część której idzie nawet na eksport do krajów sąsiednich, zwłaszcza do państw t. zw. sukcesyjnych t. j. Austrji, Czechosłowacji i Węgier.

Statystyka spożycia nafty na rynku wewnętrznym wykazuje, iż w ostatnich latach wzrasta ono stale i w 1927 r. w stosunku do 1926 r. zwiększyło się o 15,5 proc., co dowodzi zarówno lepszego opanowania rynku przemysłowego. Jak i wzrostu ogólnego dobrobytu. Odpowiednio wzrosła i konsumcja produktów naftowych na głowę mieszkańca Polski, która wynosiła w 1924 r. 9,12 kg. 1925—10,15, 1926—11,46 i w 1927—11,98.

W wypadku dalszego rozwoju konsumpcji nafty według dotychczasowych norm za kilka lat, mniej więcei w r. 1931 całkowita produkcja zostanie skonsumowana w kraju, co będzie zjawiskiem ze wszechmiar pożądanem ze stanowiska rodzinnego przemysłu naftowego.

Przyczyną tego jest wielka różnica w cenach polskiej nafty i obcej: 1 baryłka kosztowała w 1927 w Stanach Zjednoczonych, które są największym producentem nafty — 1,30 dol., w Polsce zaś — 3,30 dol. Różnica ta powstała z gorszej organizacji handlowej naszego przemysłu, oraz wysokich kosztów wiercenia i wydobycia ropy, złoża bowiem Borysławskie zalegają najgłębiej na świecie i czyby z konieczności muszą być bardzo głębokie.

Nadwyżka produkcji wobec nasycenia rynku wewnętrznego musi iść na eksport: często niefortunny wobec różnicy cen, utrudnień celnych i taryfowych, oraz zorganizowanej konkurencji — co w rezultacie powoduje straty na eksporcie. Wywołuje to nierentowność a nawet deficytowość naszych przedsiębiorstw naftowych, czego uniknięmy w przyszłości, kiedy całkowita produkcja zostanie spożyta w kraju.

Przyczyni się do tego znacznie i szybko posuwający się naprzód rozwój automobilizmu, który za kilka lat będzie zużywał w kraju całą wyprodukowaną benzynę. Do niedawna jeszcze rynek wewnętrzny i zewnętrzny pod względem organizacji handlowej pozostawiał bardzo wiele do życzenia wobec wielkiej konkurencji poszczególnych firm, które w pogoni za zbytem i zyskiem często kroć dostarczały konsumentowi towar nieodpowiedni za cenę niższą od firm konkurencyjnych. Ostatnio w końcu 1927 r., pod energicznym naciskiem rządu został utworzony Syndykat Przemysłu Naftowego, mający za zadanie zorganizowanie handlu zewnętrznego i wewnętrznego, oraz normalizację całego przemysłu.

Uprawa tytoniu w Polsce.

Jedną z pozycji, które poważnie obciążają nasz bilans handlowy, jest przywóz tytoniu z krajów bałkańskich i Włoch. Panuje też u nas jeszcze przekonanie, że tytoń można uprawiać tylko w krajach południowych. Mniemanie to jest najzupełniej nieuzasadnione, szczególniej w stosunku do niższych średnich gatunków tytoniu, które też stanowią lwią część „konsumcji".

Opierając się na próbach doświadczalnych, dyrekcja monopolu tytoniowego zaczęła propagować i popierać uprawę tytoniu w Polsce. Akcja ta, traktowana przez wielu z wielkim pesymizmem przyniosła jednak świetne rezultaty. Kiedy po pierwszych trzech latach w roku 1924 obszar plantacji tytoniowych wynosił niecałe 700 hektarów, a zbiór dostarczony monopolowi tytoniowemu 600 tys. kl., to w roku 1926 plantacje tytoniowe objęły już półtora tysiąca ha, a zbiór 2 miljony kl. w roku zaś następnym — 1927, ogólny obszar plantacji powiększył się do 3 prawie tys. ha, a zbiór do 5 miljonów klgr., co stanowi już około jednej szóstej części całej konsumcji tytoniu w Polsce, która również wzrasta bardzo szybko.

Jeśli dodamy, że w krajach Zachodu konsumcja tytoniu jest 4 — 5 krotnie wyższa niż w Polsce, gdzie również w miarę wzrostu dobrobytu osiągnie ten poziom, to wówczas jasnem jest jak wielkie znaczenie dla naszego bilansu handlowego posiada rozwój uprawy tytoniu w Polsce.

O reformę podatku obrotowego.

Poseł prof. A. Krzyżanowski, generalny referent budżetowy, jeden z wybitniejszych znawców naszego życia gospodarczego, wygłosił niedawno w Towarzystwie Ekonomicznem w Krakowie odczyt o sytuacji ekonomicznej Polski.

Zastanawiając się nad biernością bilansu handlowego, stwierdził prof. Krzyżanowski, że sytuacja obecna, aczkolwiek na dłuższą metę niepożądana, to jednak nie kryje w sobie takiego niebezpieczeństwa, jak to było w roku 1925, kiedy deficyt bilansu handlowego przyczynił się do natychmiastowego prawie odpływu walut i dewiz z Banku Polskiego. Obecnie odpływ ten jest bardzo nieznaczny i w żadnym wypadku nie może się przyczynić do zachwiania stałości naszego pieniądza.

Znacznie większem niebezpieczeństwem jest zła sytuacja na rynku kredytowym, w związku z czem stoi niezwykle wysoka stopa procentowa.

Rząd winien zaradzić temu przez stosowanie ostrożnych i dobrze obmyślanych metod, w szczególności zaś przez ułatwienie dopływu na rynki krajowe kapitałów zagranicznych.

Jeżeli chodzi o zadanie Rządu w sprawie przeciwdziałania bierności bilansu, to drugorzędne tylko znaczenie może mieć bezpośrednia akcja rządu, jak budowa chłodni, rozbudowa floty handlowej, udzielania kredytów eksportowych i t. d. Najważniejszem zadaniem jest podniesienia rentowności gospodarstwa krajowego.

Na tę rentowność wpływa hamująco wysoka stopa procentowa, a rząd może oddziałać na stopę procentową przez zmianę systemu podatkowego.

Rząd powinien unikać przeciążenia podatkowego, a że to przeciążenie istnieje, dowodem wysoka stopa procentowa. Podatki płaci się w znacznej mierze kredytem, a kretyt u nas jest trudny. Przedewszystkiem należy obniżyć podatek obrotowy z 2 na 1 proc.

Niemcy mimo znacznych swoich wydatków podatek ten obniżyły. U nas zniżka stopy podatku obrotowego nie wywoła nawet znacznego ubytku, skompensuje wzmożony obrót i lepsza moralność podatkowa, obecnie nieraz uniemożliwiona zbyt wysoką. Ale gdyby nawet miało nastąpić chwilowe zmniejszenie dochodów państwa, nastąpi za to niewątpliwie ogólna poprawa stosunków gospodarczych, a w ślad za tem i poprawa bilansu handlowego. Społeczeństwo poprzeć winno ministra skarbu w walce z innemi resortami administracji państwowej o oszczędności w wypadkach państwowych. Nasza sytuacja walutowa i budżetowa jest obecnie bardzo dobra, nie powinno to nas jednak skłaniać do zaniedbywania ostrożności, powinniśmy się starać utrwalić tę sytuację, unikając równocześnie przyciążenia kraju podatkami.

Znamienne oświadczenie prof. Krzyżanowskiego o podatku obrotowym, winno doprowadzić do poddania rewizji naszego systemu podatkowego i do zniesienia tej krzyczącej niesprawiedliwości. Znakomity uczony i wybitny znawca naszego budżetu dowiódł jasno, na podstawie faktów i przykładów, że przez zmniejszenie podatku obrotowego nie poniesie państwo żadnej większej straty, natomiast całe społeczeństwo odczuje ten fakt jako niezwykłą ulgę, która umożliwi szybszy rozwój naszego życia gospodarczego.

Nie widzimy więc żadnego powodu, dla którego stan dotychczasowego przeciążenia ludności miejskiej podatkami miałby istnieć i nadal. Przeciwnie, dzięki wywodom prof. Krzyżanowskiego całe społeczeństwo powinno zrozumieć jasno, że podatek obrotowy to najważniejszy powód trudności kredytowych i ciężkiej sytuacji gospodarczej i musi domagać się od Rządu natychmiastowego zniesienia, ewentualnie zmniejszenia tego niesprawiedliwego, wprowadzonego w okresie wojny podatku.

Szczęście czy nieszczęście.

Jeszcze do dziś wielu jest ludzi, mocno wierzących w to że kamienie ezy pewne pierścionki mogą przynieść szczęście lub nieszczęście. Stopień tej wiary zależny jest wyłącznie od tego, w jakiej mierze dana osoba jest przesądna.

Samo życie nastręcza jednak sporo sposobności, z których możnaby wnioskować, że pewne kosztowności istotnie posiadają tejemne jakieś własności. Jeden z wypadków, jaki miał niedawno miejsce w Paryżu, mógł być szczególnym tego dowodem.

Było to w jednym z najwspanialszych magazynów jubilerskich przy aveneue l' Opera. Do magazynu tego weszła skromnie ubrana dziewczyna i zaproponewała kupno pierścionka, który zawierał przedziwnej piękności opal. Kamień posiadał kształt elipsy i otoczony był brylantami.

Jubiler spojrzał najpierw na dziewczynę, potem na pierścio nek, potem znowu na dziewczynę. aż wkońcu wyszedł ze sklepu i kiwnął na stojącego w pobliżu policjanta. Na jego pytania dziewczyna opowiedziała, że właśnie przed kilku minutami przechodziła przez plac opery i czekała aż przejdzie szereg niezliczonych samochodów.

Obok niej stała młoda i elegancka kobieta która, nagle zdjęła rękawiczkę, poczem, zdjąwszy również pierścionek z palca, powiedziała do dziewczyny: Proszę, niech pani weźmie ten pierścionek i zrobi z nim, co się pani podoba; daruję go pani.

Zanim dziewczyna zdążyła zrozumieć o co chodzi i zastanowić się nad szczególnym podarkiem, owa elegantka wsiadła do przejeżdżającego samochodu i odjechała.

Sprawa trafiła, oczywiście, do sędziego śledczego; znał on doskonale psychologję paryżanek, to też był przekonany o niewinności dziewczyny, uwierzył więc jej opowiadaniu. Trzeba było jednak mimo wszystko zebrać odpowiedni materjał do wodowy, gdyż bez niego nie miałby prawa wydać pierścionka dziewczynie.

Wskutek tego po pewnym czasie ukazało się w jednym z najpoczytniejszych pism paryskich ogłoszenie, wzywające, by owa nieznajoma pani stawiła się do sądu w interesie niewinnej zapewne dziewczyny. Ogłoszenie to odniosło pożądany skutek i wtedy dopiero okazało się, że pierścionek podarowała przedstawicielka jednej z najlepszych rodzin francuskich w przeświadczeniu, że przynosi on tylko nieszczęście; od chwili bowiem jego nabycia spotykały ją wyłącznie nieszczęścia.

Aż do tego dnia, kiedy podarowała pierścionek owej dziewczynie, spadały na nią nieszczęscie jedno po drugiem. dlatego to dama postanowiła pozbyć się złowróżbnego klejnotu. Sędzia chciał jej zwrócić pierścionek, odrzuciła go jednak, oświadczając, że go nawet palcem nie tknie.

A tymczasem młodej dziewczynie, pracującej w wielkim magazynie mód ów opal przyniósł szczęście, bowiem w krótkim czasie dostała świetną posadę.

Wszystkie paryskie elegantki uważały za konieczne dobrze przyjrzeć się pierścionkowi, który nowej swej właścicielce przynosił wyłącznie szczęście. Opal ten stał się wielką dla magazynu reklamą dziewczyna zaś w krótkim czasie zdobyła pierwszorzędne stanowisko.

O ile w Europie opal jest przeważnie źle widziany, to w Indjach uchodzi za kamień, przynoszący szczęście. Hindusi są nawet zdania, że jest to jedyny kamień, posiadający magiczną siłę przykuwania szczęścia na stałe do osoby właściciela kamienia.

Skarb z osiemnastego w.

Robotnicy, pracujący w polu, w folwarku Jakóbka w powiecie wileńskim znaleźli w ziemi dwie skrzynie, napełnione monetami srebrnemi i złotemi. Skarb przestawia wartość 15 milionów złotych.

Monety pochodzą z drugiej połowy osiemnastego wieku.

KORFANTEMU I JEGO ŻONIE W ODPOWIEDZI ZA JEDEN MIESIĄC.

Pismo nasze nie ma za zadanie szerzenie waśni w obozi polskim ani też obrzucania błotem innych ludzi z obozów nam przeciwnych. Czytelnikom naszym pragniemy służyć dobrą strawą duchową.

Niestety ciągłe oszczerstwa rzucane na naszych przywódców politycznych przez pisma brukowe a szczególnie przez p. Korfantego w „Polonji zmuszają nas od czasu do czasu do zabierania głosu by oszczerstwa te odeprzeć.

Nie chcąc jednak kłócić się ciągle z różnemi oszczercami i warchołami temsamem obniżać poziom naszego pisma, a pragnąc jednak odeprzeć oszczerstwa rzucane przez warchołów na naszych przywódców politycznych, donosimy niniejszem, że na te napady odpowiadać będziemy tylko raz w miesiącu.

Cały więc ubiegły miesiąc milczeliśmy. W tym czasie p. Korfanty łącznie z dwoma innymi „mistrzami pióra", mianowicie Marchwickim i Kustosem oraz p. Korfantowa, jako też Marchwicka tyle nakłamali i naoczerniali naszych przywódców plitycznych, że gdybyśmy chcieli wszystko prostować musielibyśmy temi odpowiedziami zapełnić kilka numerów „Gazety Śląskiej".

Odpowiedź więc naszą na te całomiesięczne podłości musimy bardzo ścieśnić.

A więc pokrótce:

Pan Korfanty, podobnie jak ten faryzeusz za czasów Chrystusa, bije się codziennie w piersi i woła: „Panie patrz jaki ja dobry katolik! sto mszy tygodniowo zamawiam, jestem najmoralniejszy ze wszystkich Polaków, a ci oto bezbożnicy i masoni Janicki, Szymkowiakówna, Foikis i inni to najwięksi grzesznicy z całej Polski. Dzięki Ci Panie, że ja Korfanty, nie jestem takim grzesznikiem, jak tamci oto bezbożnicy".

Odpowiadamy na to, że gdyby dziś Chrystus żył na świecie, to podobnie jak wówczas, przed dwoma tysiącami lat, wziąłby bicza i tak jak owego faryzeusza wypędziłby i Korfantego - tego nowoczesnego faryzeusza ze swej świątyni.

Lud polski nie wybierał posłów poto, żeby kłamliwie chwalili się ze swej fałszywej pobożności a poza plecami robili wielkie fortuny, wyłudzając od Niemców pieniądze, lecz jedynie poto, ażeby w Sejmie pracowali i ludności służyli doradą i pomocą. P. Korfanty ani setnej części nie zdziałał na terenie Sejmu Śl s iego, tego, co n. p. zdziałał p. poseł Janicki.

P. Korfanty ten nowoczesny faryzeusz ,mianujący się być katolikiem bezcześci honor kobiety na spółkę z Marchwickim, a p. Korfantowa w tych kłamstwach na„ równi stanęła z ową dawniejszą, damą Marchwickiego. Korfantowa oczernia posłankę Szymkowiakównę w tak ochydny sposób, że słów że słów tych pow. nie sposób Ale na tem miejscu należałoby przypomnieć pani Korfantowej czasy, kiedy to była sprzedawaczką u żyda. Barascha, w którem to czasie za swe mazgajstwo musiała znosić docinki kupczyków żydków. Również rodzinny p.Korfantowej pilnowania swych córek, gdyż pod tym względem krążą bardzo niepochlebne wersje. Ktoś z dowcipnych powiedział, że dom małżonków Korfantych, to musi być domem największych grzeszników, jeśli tygodniowo po kilkadziesiąt Mszy św. swoim płatnym agitatorom Korfanty zamawiać każe.

Jest nam ogromnie przykro odpowiadać na łamach „Gazety Śląskiej" w ten sposób, lecz każdy przyzna, że rodzinie Korfantych nikt dobrem słowem do rozumu nie przemówi. Nienawiść Korfantego i jego „zacnej pani" do Janickiego, Fojkisa, Szymkowiakównej wojewody i tylu innych Polaków daje się porównać do bezdennej otchłani. Wizje zwyciężającego Janickiego i innych snują się dzień i noc jak mara po upodlonej duszy Korfantego i jego żony, doprowadzają ich obojga do wściekłej pasji.

Na samą myśl o zwyciężającej posłance Szymkowiakównie p. Korfanty staje się zielony i na pół martwy, zaś p. Korfantowa dostaje ataku histerycznego. Kiedy po długich perswazjach osobników z ściślejszego otoczenia Mojżesza śląskiego, Korfantowie przyjdą niecoś do siebie, p. Korfanty siada do stołu i pisze najordynarniejsze oszczerstwa na tych, którzy odeszli od niego i pozos awi i go własnemu losowi.

I czyż można w jakiejkolwiek gazecie polskiej w czyż z tak upodlonem małżeństwem, które dzi i noc we śnie i na jawie nienawiścią dyszy niena ścią żyje i miota najpodlejszemi oszczerstwami.

Przez cały więc miesiąc nie będziemy wspominać o ich plugawem życiu i z zupełnem spokojem obserwować ich będziemy.

My zas przez cały miesiąc starać się będziemy, miast odpowiedzi na oszczerstwa Korfantego dawać czytelnikom na łamach, „Gazety Śląskiej" pokarm zdrowy w myśl przysłowia: „Pies szczeka pan jedzie".

Kronika śląska.

Akcja uświatowa

Śl. Izba Rolnicza organizuje na terenie G. Śląska szereg kursów, które odbędą się w listopadzie i grudniu rb.

Przewidziane są następ. kursy: 6 kursów 3-dniowych rolniczych, 8-jednodniowych cięcia drzew, 12-jednodniowych warzywniczych oraz jeden 3-dniowy pszczelarski.

Na terenie Śl. Cieszyńskiego będą uruchomione nastep. kursu: 1-dniowe cięcia drzew w ilości 4-ech, dwa kursy dwudniowe wyjo ju win owocowych, jeden trzy dniowy kurs pszczelarski oraz 3 kursy rolnicze.

Finansowanie tych kursów nastąpi z funduszów Ministerstwa Rolnistwa, które będą przekazane na ten cel Izbie Rolniczej w Katowicach.

Minister Składkowski w Katowicach.

Jak się dowiadujemy, dziś rano spodziewany jest przyjazd do Katowic P. Ministra Spraw Wewnętrznych Dr. Sławoj-Składkowskiego, który odbędzie inspekcję podległych mu urzędów. Pan Minister zwiedzi również wystawę „Wnętrze Domu".

Pan Wicewojewoda Żurawski mianowany został delegatem Rządu polskiego w polskoczeskiej komisji likwidacyjnej.

Stypendja.

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach rozpizuje konkurst na stypendja im. Karola Miarki i P. Stalmacha dla młodzieży pochodzącej z byłego górnośląskiego i cieszyńskiego obszaru plebiscytowego, a kształcącej się w wyższych zakładach naukowych, w szkołach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskic olach zawodowych oraz l ceach. O stypendja te ubiegać się mo : 1) stud nci szkół akademickich, uczniowie szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, liceów oraz szkół zawodowych. Podania o nadanie stypendjum winni wnosić kandydaci do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Oświecenia Publicznego) w Katowicach, a to wymienieni pod 1) za pośrednictwem dziekanatu, pod 2) za pośrednictwem dyrekcji zakładu najpóźniej do 31 października 1928 r. Podania wniesione wprost do Wydziału Oświecenia Publicznego, lub niezaopatrzone we wszystkie wymagane załączniki, będą zwrócone bez rozpatrzenia. Do podania należy dołączyć: 1) dowód pochodzenia z byłego Górnośląskiego lub Cieszyńskiego obszaru plebiscytowego (metryka), 2) świadectwo niezamożności rodziców, potwierdzone przez gminę, 3) poświadczenie władzy szkolnej i oświadczenie rodziców, że kandydat nie korzysta z żadnego innego stypendjum, 3) studenci szkół akademckich mają dołączyć świadectwa kollokwjalne, najmniej z 10 godzin, ewentualnie świadectwo z egzaminu odbytego w ostatnim roku szkolnym, studenci zas I. roku szkoły akademickiej świadectwo dojrzałości; uczniowie szkół średnich ogólnokszałcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz liceów dołączą ostatnie świadectwo szkolne roczne. Stypendja wynoszące po 600 zł. dla uczniów szkół akademickich, a po 300 zł. dla uczniów (czenić) szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz liceów płatne są w 2 ratach, a to w dniu 15 stycznia 1929 i 1 czerwca 1929 r.

Ogólno-polski Zjazd Inżynierów Kolejowych

odbędzie się w dniach 7—9 października rb. w sali Powstańców, przy ul. Sokolskiej w Katowicach. Program Zjazdu następujący: 7 października. godz. 9,45—uroczysty pochód do kościoła Najśw. M. Panny, gdzie odbędzie się nabożeństwo, poczem pochód ul. Wolności i złożenia wieńca na pomniku Poległych Powstańców. O godz. 11 rozpoczną się obrady. Na porządku obrad m. in referat prezesa D. K. P. Katowice inż. Dobrzyckiego p. t., Rozwój gospodarczy G. Śląska, a rozbudowa sieci kolejowej Dyr.. K. P. w Katowicach" oraz referat inz Cywińskiego p. t. Brak inżynierów na kolejach polskich w chwili obecnej i w najbliższej przyszłości", 8 października obrady rozpoczną się o godz. 9-tej, a dnia 9 bm. uczestnicy Zjazdu odbędą szereg wycieczek.

Z wystawy przeciwalkoholowej.

1 bm. odbyła się w Katowicach uroczys ość otwarcia Wystawy Przeciwalkoholowej. Uroczystość tę poprzedziło nabożeństwo, które odprawił J. E. ks. Biskup dr. Lisiecki, na intencję Wystawy Przeciwalkoholowej w kościele Najśw. Marji Panny.

O godz. 17 uczestnicy uroczystości zebrali się w auli szkoły wydziałowej przy ul. Szkolnej. Zagaił uroczystość w zastępstwie prezesa Śl. Ligi Przeciwalkoholowej, ks. radca Czempiel, witając przedstawicieli władz w zast. P. Wojewody naczelnikiem wydz. Śl. Urzędu Wojew. dr. Rostkiem na czele, przedstawicieli organizacyj oraz zebraną publiczność. Mówca w przemówieniu swem podkreślił życzliwe stanowisko Wojewody dr. Grażyńskiego i J. E. Ks. Biskupa dr. Lisieckiego w stosunku do Śl. Ligi Przeciwalkoholowej.

Dalej mówca stwierdził postępy. Ligi założonej na Śląsku w marcu br., w walce z alkoholizmem i zaapelował do zebranych w sprawie przysporzenia jej funduszów.

Należy nie zapominać o tem, że Liga Przeciwalkoholowa wiele dobrego może zrobić dla naszego społeczeństwa, byleby posiadała odpowiednie fundusze, potrzebne do zwalczania opilstwa. Lecznica dla alkoholików w Tarnowskich Górach całkowicie wyleczyła swego czasu (przed wojną) 50 proc. znajdujących się tam chorych, natomiast dalszych 20 proc. wyleczyła częściowo.

Następnie zabrał głos zastępca P. Wojewody nacz. Wydziału dr. Rostek, który wykazał zgubne wpływy alkoholu na duszę i ciało człowieka. Plaga ta dla państwa ma wielkie znaczenie polityczne i ekonomiczne, to też władze wojewódzkie chętnie popierać będą wszelkie poczynania Ligi w walce z alkoholizmem. Następnie mówca zwrócił uwagę na fakt, że 7 wsi na terenie Woj. Śląskiego używa eter, jako narkotyk.

Kończąc swe przemówienie naczelnik dr. Rostek życzył wystawie powodzenia, a Lidze dalszej ukochanej pracy dla dobra społeczeństwa i naszej ukochanej Ojczyzny.

Po wystawie oprowadzał zebranych ks. Gałdyński, dyrektor Ligi Przeciwalkoholowej z Poznania, udzielając wyczerpujących objaśnień. Wystawa potrwa do dn. 14 października rb. włącznie i otwarta jest bez przerwy w godz. od 8 do 19. Wstęp od osoby — 20 gr.; młodzież ucząca się płaci — 10 gr.

Z Ruchu Ch. Dem.

Nowa Wieś.

W ubiegłą niedzielę odbyło się w Nowej Wsi zebranie Stron. Ch Dem. Z ramienia Zarządu Wojewódzkiego przemawiał p. Mikuła, który szczegółowo omówił program Ch. Dem. oraz dążenia i postulaty tegoż W punkcie następnym przyjęto szereg członków i wybrano zarząd.

Stare Tarnowice.

W ubiegłym tygodniu odbyło się zebranie w Starych Tarnowicach Ch. Dem. na którem przemówił p. Janus. Mówca w swoim referacie nakreślił program Ch. Dem. Po wyczerpaniu porządku dziennego zapisano nowych członków i wybrano zarząd.

Żytna.

Zebranie Ch. Dem. w Żytnej odbyło się dnia 30. września br. przy udziale licznych sympatyków. P. Mikuła w swoim referacie nakreślił obecnym program Ch. Dem. Po obszernej dyskusji przyjęto nowych członków.

Lasowice.

Zebranie Ch. Dem w Lasowicach odbyło się w ubiegłym tygodniu przy udziale licznych gości. Po zagajeniu odano głos referentowi p. Janusowi, który w toku przemówienia nakreślił sytuację gospodarczą w Województwie i w Państwie. Po wyczerpaniu porządku dziennego wybrano zarząd.

Dziemierz.

W ubiegłą niedzielę odbyło się zebranie Ch. Dem. w Dziemierzu, na którem przemawiał p. Mikuła. Mówca w swoim referacie podkreślił konieczność rozwoju ruchu Pols. Str. Ch. Dem. Po referacie wybrano zarząd.

Czarna - Huta.

W niedzielę dnia 23. września odbyło się zebranie Ch. Dem. w Czarnej - Hucie, na którem przemawiał p. Janus. Referent w swoiem przemówieniu wskazał na konieczność rozwoju Ch. Dem. oraz nakreślił położenie polityczne i gospodarcze w Państwie Polskiem. Po wyczerpaniu porządku dzien nego nastąpił wybór Zarządu.

Z Ruchu Kat. Tow. Polek.

Brzozowice.

Na długo w pamięci pozostanie nam piękna uroczystość jaką zgotowało nam Kat. Tow. Polek w naszej gminie. Dzielna prezeska p. Biskupowa urządziła piękne „żniwne". W ubiegłą niedzielę odprawił ks. prałat Ostrowski z Ameryki, który jako nasz rodak bawił w odwiedzinach u-swej rodziny, uroczyste nabożeństwo i wygłosił podniosłe kazanie. Po południu przy dźwiękach orkiestry wyruszył przez wieś malowniczy pochód wzbudzając zachwyt i podziwienie. Młode Polki w barwnych strojach śląskich niosły koronę żniwną bogato przybraną wstążkami. Młodzieńcy nieśli cepy, grabie i kosy, a za nimi postępowały długie szeregi Polek, z członkiniami Zarządu Głównego pp. prezesową Hyllową i, posłanką Szymkowiakówną na czele.

W sali p. Czaji odbyła się wieczornica i zabawa. Piękne przmówienie wygłosiły p. prezesowa Hellowa, i posłanka Szymkowiakówna i ks. prałat Ostrowski. Nastrój na sali był bardzo serdeczny, Kobiety z rozrzewieniem składały ks. Ostrowskiemu życzenia w dniu Jego imienin a zarazem z żalem żegnały odjeżdżającego z powrotem do Ameryki, prosząc Go by zawiózł od Polek z Brzozowic serdeczne pozdrowienia dla Polek w Ameryce.

Wieczornicę zakończono okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej! W zabawie brały udział miejscowe towarzystwa jak Straż Pożarna oraz pp. nauczycielki. Zabawa przeciągnęła się do świtu. Polkom z Brzozowic należy się uznanie i podziękowanie za urządzenie tak miłej zabawy.

Obecna.

Katowice - Bogucice.

Katolickie Towarzystwo Polek urządza z dniem 15 października kurs robót ręcznych dla Młodych Polek. Zgłoszenia przyjmuje w godz. 18 - 19. p. Anna Derdzianka. Bogucice ul. Markiefki 27. II. piętro. Wpisowe wynosi 1. - zł. Kurs jest bezpłatny. Lokal i godzinę otwarcia kursu podamy później.

Katowice Załęże.

Kat. Tow. Polek urządza w niedzielę 7 bm. zebranie miesięczne w lokalu Czytelni - Ludowej o godz. 16. Referentka z Głównego Zarządu przybędzie.

Sosnowiec.

Kat Tow. Polek urządza w niedzielę dnia 7 bm. zebranie miesięczne na sali przy kościółku kolejowym, o godz. 17 - tej. Referentka przybędzie.

Brzozowice.

Kat. Tow. Polek urządza zebrania w niedzielę dnia 14 bm. godzinę i lokal podamy później.

Kamień.

Kat. Tow. Polek urządza zebranie w niedzielę dnia 14 bm. Godzinę i lokal podamy później.

Abonujcie Gazetę Śląską

Ogłoszenie.

Przetarg publiczny na wykonanie:
1. robót stolarskich z okuciem, jednakże bez oszklenia.
2. instalacji elektrycznej,
3. urządzenia sanitarnego,
przy budowie bloku domów mieszkalnych w Chorzowie.

Warunki techniczne można przejrzeć oraz potrzebne formularze do oferowania nabyć w godzinach urzędowych od godz. 8-ej do 15-ej w urzędzie gminnym w Chorzowie za opłatą zł. 5.—

Oferty w zapieczętowanych kopertach z odpowiednim napisem należy składać w urzędzie gminnym w Chorzowie do dnia 20. 10. br., w którym to dniu o godz. 12-ej dla robót wymienionych pod 1) o godz. 12.30. dla robót wym. pod 2) — o godz. 13-ej, dla robót wym. pod 3) nastąpi otwarcie ofert.

Zarząd gminny zastrzega sobie prawo wolnego wyboru oferenta bez względu na wysokość oferowanej kwoty oraz unieważnienia przetargu bez podania powodów.

Chorzów, dnia 1 października 1928 r.
Zarząd gminny
Siwy,
Naczelnik.

Teodor Stuchły
mistrz brukarski
Tarnowskie-Góry

Wykonywa wszystkich robót drogowych, kanalizacyjnych, żwirowanie dróg.

Specjalność: zalewanie bruku systemem cementowym.

Związek Narodowych Powstańców i b. Żołnierzy.
Grupa w Lipinach

W sobotę dniu 6 bm w sali p. Janusa urządza z okazji rocznicy założenia koła

zabawę

Na którą wszystkich członków i sympatyków Związku zaprasza Początek o godz 7-ej wieczorem.

Kino Rialto
Wielki film egzotyczny
PRZEBUDZENIE SIĘ KOBIETY
w rolach głównych
GRETA MOSHEIM WOLFGANG ZILZER

Kino Pałacowe
PANIENKA w JEDWABNYCH POŃCZOSZKACH.

Wydział Powiatowy
Referat Op.
L. dz. 3488,2.

Przetarg ofertowy.

Wydział Powiatowy w Rybniku ogłasza przetarg ofertowy na

3000 ton ziemniaków jadalnych

dla zaopatrzenia bezrobotnych powiatu rybnickiego.

Ziemniaki winne być dostawione w stanie zupełnie dojrzałym i zdrowym do poszczególnych stacji kolejowych według podanego dowiadomości oferenta planu.

Oferty na conajmniej 500 ton z podaniem ceny za 1 ctr. metr. (100 klg.) loco stacja załadowcza. należy składać w kopertach zamkniętych, zaadresowanych do Prezesa Wydziału Powiatowego w Rybniku z dopiskiem „dostawa ziemniaków dla bezrobotnych", w biurze Wydziału Powiatowego w Rybniku do dnia 4. października 1928 r. gdzie można przejrzeć również przed upływem tego terminu szczegółowe warunki dostawy.

W razie przyjęcia oferty, winien odnośny oferent, przed podpisaniem umowy o dostawę wykazać się kwitem na złożoną w powiatowej Kasie Komunalnej w Rybniku, w gotówce w państwowych papierach wartościowych, lub w formie listu gwarancyjnego jednego z banków, uznanych przez Ministerstwo Skarbu kaucję na zabezpieczenie dostawy w wysokości 15 proc. wartości zatwierdzonej do dostawy ilości ziemniaków.

Rybnik, dnia 27. września 1928 r.

Starosta i Prezes Wydziału Pow.

Śląski Urząd Wojewódzki
Liczba. K. 707.

Ogłoszenie.

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach ogłasza niniejszem konkurs na wykonanie **operatów geometrycznych** wykupna gruntów pod projektowanie budowy linij kolejowych,

a) na górnośląskiej części Województwa
1. Strzebień - Woźniki
2. Zebrzydowice - Moszczenica

b) na cieszyńskiej części Województwa
1. Cieszyn - Zebrzydowice
2. Ustroń - Wisła - Głębce los III.

Oferty z podaniem wysokości żądanego wynagrodzenia wraz z świadczeniami nadsyłć należy do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Komunikacji) w zapieczętowanych kopertach z napisem: „Oferta na wykonanie operatu geometrycznego dla linji kolejowej ...." w terminie do dnia 20 października br.

Zabezpieczenie materjalne na dotrzymanie warunków umowy jest wymagane.

O wyniku rozpatrzenia ofert, Śląski Urząd Wojewódzki powiadomi tych oferentów, których oferta zostanie przyjęta.

Wojewoda.
w z. Żurawski, m. p.
Wicewojewoda.

Karta zamówienia.

Do
Urzędu Pocztowego

w..

Niniejszem zamawiam „Gazetę Śląską"
1. do odebrania przy okienku
2. z doręczeniem do domu przez listonosza
3. za miesiąc październik po cenie 1.60
4. za 4. kwartał 1928 r, po cenie zł. 4.80
(Niepotrzebne skreślić)

Nazwisko..

Zawód..

Miejsce zamieszkania..

ulica..

Pierwsza Krajowa Wytwórnia Gumowych Cukierków „Sanitas"

Goczałkowice--Zdrój G. Sl

Pastylki „Sanitas" są najradykalniejszym środkiem przeciwko kaszlu, astmie, chorobom gardlanym, zawierają w sobie mentol eukaliptus natrium, kalium, calcium, magnesium, brom i jod.

Żądajcie wszędzie. **Żądajcie wszędzie**

Wydawca St. Janicki Katowice ul. Marszałka. Piłsudskiego 43. Czcionkami wydawcy w Drukarni „Vita" w Katowicach. Za redakcję odpowiada Józef Piechota w Pszczynie.